

Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus
Närings-, trafik- och miljöcentralen
Centre for Economic Development, Transport and the Environment

Vesienhoidosta Joroisissa

Havaintoja, evästystarpeita yms.

4.11.2020 Joroisten vesienhoitoryhmä

Asiat

§ Vesienhoidon toimenpideohjelmaluonnos vuosille
2022-2027

§ Kalatalousalueiden vesienhoidon yleissuunnitelmat

§ VAIKUTA VESIIN! –kyselystä ja sen annista

Taulukko 43. Vesimuodostumat, joille esitetään hoitokalastuksen toteuttamista kaudella 2022–2027.

Tunnus	Vesimuodostuma	Pinta-ala (km ²)	Lisätieto (käynnissä olevat hankkeet jne.)
04.151.1.001_002	Annilanselkä-Kyyhkylänselkä	8,8	Mikkelin alapuolisen Saimaan poistokalastushanke
04.211.1.001_003	Joroisselkä	17	Virtasalmi-Joroisten kalatalousalueen hoitokalastushanke
04.174.1.016_001	Paljo	1,0	
04.178.1.029_001	Pihlas	2,9	
04.255.1.009_001	Pieni-Virmas	2,0	
04.259.1.013_a01	Syvänsi	14,9	
04.258.1.005_001	Pieni-Rummukka	0,6	
04.181.1.001_002	Puruvesi, Sorvaslahti	4,2	
04.184.1.001_001	Kuonanjärvi	5,8	
04.184.1.008_001	Iso Vehkajärvi	6,7	
04.124.1.009_y01	Hirvasjärvi	0,9	
04.211.1.001_007	Pieni Raudanvesi	2,5	Rantasalmen lähivesien hoitokalastus
04.211.1.001_008	Suuri Raudanvesi	6,8	
04.211.1.099_001	Kosulanlampi	0,9	
04.212.1.002_001	Kotkanjärvi	1,4	
04.213.1.002_001	Valvatus	3,2	Valvatuksen hoitokalastushanke

Toimenpideohjelmaluonnos vuosille 2022-2027

Taulukko 44. Ehdotetut virtavesikunnostus- ja kalatiehankkeet Etelä-Savossa kaudelle 2022–2027.

Vesimuodostuma	Kunta	Lisätieto (arvioitu toteutusvuosi)
Kalankulkua helpottava toimenpide		
Ylä-Enonvesi, Enonkoski	Enonkoski	Selvitys ja suunnitelma maisemapatojen poistamiseksi
Seppälänjoki	Hartola, Heinola, Pertunmaa	Vaellusesteen poisto (2022)
Iso-Vihtari	Heinävesi	Selvitys ja suunnitelma vanhan voimalaitospadon ohittamiseksi
Lapinpesä	Heinävesi	Palokin voimalaitoksen ohittavan kalatien selvitys ja suunnittelu
Petruma	Heinävesi	Selvitys ja suunnitelma Petrumajoen vanhan myllyn padon ohittamiseksi
Kiekan kanava	Joroinen	Vasaralanjoen kalatie, riippuvainen mm. Nousurahoituksesta (2023)
Suihkolanjoki	Joroinen, Pieksämäki	Suunnitelma Liukonkosken voimalaitospadon osittaisen vaellusesteen purkamiseksi
Pahakkalanjoki	Joroinen, Rantasalmi	Sääksjärven pohjapatohanke

Toimenpideohjelmaluonnos vuosille 2022-2027

Joen elinympäristökunnostus (valuma-alue > 100 km ²)		
Joroisvirta	Joroinen	Joroisvirranreitin koskikunnostussuunnitelma, toteutus riippuvainen mm. Nousu- rahoituksesta

Toimenpideohjelmaluonnos vuosille 2022-2027

Kiekan kanava	Joroinen	Vasaralanjoen kalataloudellinen kunnostus Kiekan voimalaitoksen ohitusuoman kalatien rakentamisen yhteydessä (2021–2022)
Suihkolanjoki	Joroinen, Pieksämäki	Suihkolanjoen kalataloudellinen kunnostus
Kälkäjoki	Joutsa, Kangasniemi	Selvitys Kälkäjoen kunnostusmahdollisuuksista
Huosiosjoki	Juva	Nousuesteen poistaminen ja kunnostus, suunnitelmat (2022)
Palosjoki	Juva	Palosjoen kalataloudellisen kunnostustarpeen arviointi ja suunnittelu
Isojoki	Juva, Pieksämäki	Maaveteen laskevien koskien kunnostukset, toteutus riippuvainen mm. Nousu-rahoituksesta
Törmäjoki-Hännilänjoki	Kangasniemi, Mikkeli, Pieksämäki	Selvitys ja suunnitelma kalataloudellisesta kunnostuksesta
Emolanjoki, Urpolanjoki	Mikkeli	Kalataloudelliset kunnostukset kalatiehankkeen yhteydessä
Korpijoki	Mikkeli	Korpijoen kalataloudellinen kunnostus
Volanjoki	Mäntyharju	Volanjoen reitin koskikunnostuksen esiselvitys (2023)
Lieviskänjärven laskujoki	Puumala	Kalataloudellinen kunnostus (2023)
Enon-, Kolkon- ja Suihko- lanjoki	Rantasalmi, Joroinen	Kalataloudelliset kunnostukset, luvan hakeminen ja toteutus (2023)

Toimenpideohjelmaluonnos vuosille 2022-2027

Puron elinympäristökunnostus (valuma-alue < 100 km ²)		
Useita kohteita vuosittain	Etelä-Savo	Saimaan Jokitalkkari -hanke
Jyrkylinjoki	Heinävesi	Jyrkylinjoen yläosan kunnostukset pääosin talkootyönä
Enojoki	Joroinen	Kolkonjoen vanhan voimalaitoksen padon alapuolisen osan kalataloudellinen kunnostus

Toimenpideohjelmaluonnos vuosille 2022-2027

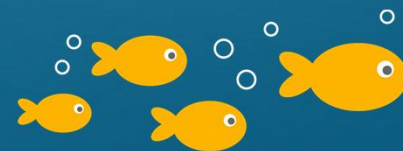
Kalatalousalueiden vesienhoidon yleissuunnittelu

§ Suunnitteluryhmätyöhön osallistuminen

- Virtasalmi-Joroinen kalatalousalue
- Haukiveden kalatalousalue
- Heinävedenreitin kalatalousalue

VAIKUTA
VESIIN

VESIENSUOJELUN
TEHOSTAMIS-
OHJELMA

Tule mukaan – nyt on veden vuoro!

Vesistökunnostusten toimintamalli Pohjois-Savoon

- Yhtenäistetään ja vakiinnutetaan toimintatavat kunnostushankealoitteesta esiselvitykseen, toteutukseen ja sen seurantaan.
- Selkeytetään toimijoiden rooleja sekä tuetaan alueen toimijoita yhteistyössä ja verkostoitumisessa
- Autetaan asettamaan tavoitteet vesistökunnostushankkeessa ja pääsemään vesienhoidolle asetettuihin tavoitteisiin.
- Lisätään vesistökunnostushankkeiden määrää ja vaikuttavuutta Pohjois-Savossa.
- Edistetään vesienhoidon kannalta tärkeiden vesistökunnostuskohteiden (myös virtavedet) käytännön toteutusta kokoamalla paikalliset toimijat yhteen hankkeiden eteenpäin viemiseksi.

Vesistökunnostusten toimintamalli Pohjois-Savoon

- Toimintamallityössä on tarkasteltu nykyisiä menettelyjä vesistökunnostuksissa.
- Tarkastelussa on otettu huomioon toimintaympäristö, mm. Savo-Karjalan vesiensuojeluyhdistys ry:n toiminta.
- Ilmeisiä kehittämisalueita vesistökunnostusmenettelyssä ja mahdollisesti osittain ostopalveluina toteuttavia (*Front office*) osa-alueita ovat
 - viestintä ja neuvonta - *tarinakartta*
 - kunnostusaloitteiden alustava arviointi - esiselvitys
 - kunnostushankkeiden organisoituminen (ml. väliaikaisen rahoituksen järjestäminen)

VAIKUTA VESIIN! –kysely 1.-30.4.2020

Miten tehostaisimme vesistöjemme kunnostusta Pohjois-Savossa

§ selvitettiin vesistökunnostusten

- yhteistyö- ja järjestäytymistarpeita
- järjestäytymisen vaihtoehtoja
- halukkuutta osallistua vesistökunnostustyöhön
- kunnostuskohteita

VAIKUTA VESIIN! -kysely

§ lähetettiin Pohjois-Savon

- kuntiin ja Joroiselle (teknisen toimialan johtaja ja ympäristönsuojelun viranhaltija)
- maa- ja vesialueiden omistajille
- asiantuntija- ja viranomaistahoille
- edunvalvonta- ja neuvontaorganisaatioille
- kunnostushankkeita suunnitelleille ja toteuttaneille – ml. Joroinen Marikan välittämänä (kiitos Marika J)
- kyläyhdistyksille ja muille yhdistyksille
- yrityksille
- vesienhoidon yhteistyöryhmän jäsenille ja varajäsenille

VAIKUTA VESIIN! -kyselyjen tuloksia

	KESELY	POSELY
Kysely lähetettiin sähköpostilla (n)	398	437
Kyselyn vastauksia (n)	74	123
Kyselyn vastauksia (%)	19	28
Vastausaika	8. - 30.4.	1. - 30.4.
Tiedotteet ELY:n nettisivulla	8.4.	1.4. ja 21.4.
Muu tiedottaminen	ELY:n tiedote, paikallislehtien jutut	ELY:n twitter, Pohjois- Savon Kylät ry:n sähköinen kyläkirje, Pohjoissavolaiset.fi

Vesistökunnostushankkeisiin osallistuminen (%)

		KESELY	POSELY
Olisitko halukas osallistumaan vesistökunnostustyöhön?	Kyllä	86	72
	Ei		6
	En osaa sanoa	14	22
Talkoolaisena		42	59
Hankkeen osatoteuttajana		17	14
Asiantuntijana		20	12

Muuta

n	KESELY	POSELY
Onnistuneita kunnostushankkeita	40	41
Parannettavia kunnostushankkeita	24	29
Kunnostushanke-ehdotuksia	52	88
Motivoivista tekijöistä	59	95
Yhteydenottopyyntöjä	41	57

Pro Joroisselkä ry

§ Vesiensuojelutyössä mielellämme mukana

§ Voisi toteuttaa Joroisselän valuma-alueella, mutta muuallakin

- kunnostustoimenpiteiden **vaikutusten seuraaminen**
- nykyisten **metsäojien** kuormituksen vähentäminen esim. testaamalla uusia edullisia menetelmiä (biohiili, puuta ojaan ym.)

§ Vastaus 29.5.:

- vesistökunnostustoimien seuranta ja niiden vaikutusten arviointi on jäänyt liian vähälle huomiolle
- Joroisselän osalta on selvitettävä toteutetut kunnostustoimet ja olemassa oleva vedenlaadun tiedot. Tähän voidaan palata, kun Joroinen liittyy Pohjois-Savoon.

Pro Joroisselkä ry

§ Laatuloikka luonnonhoitoon Pohjois-Savossa –hanke

- metsätalouden vesistökuormituksen vähentäminen
- projektipäällikkö Päivi Mäki

§ Sähköpostin kopio Keski-Savon ympäristötoimen (Joroinen) ympäristösihteeri Marika Limatius sekä Pohjois-Savon ELY-keskuksen henkilöstölle, joiden tehtäviin kuuluu muun muassa vesien tilan seuranta ja vesien hoito.

Summa summarum

Vastauksista välittyy kiinnostus, innostus ja myös odotukset vesistökuunnostuksiin koko maakunnan alueella.

Kolmas osa kuunnostuskohde-ehdotuksista sisältyy TPO27:an.

Kunnostajien kohtaustapaikka 9.11.

Pohjois-Savon ELY-keskus järjestää kaikille vesistökuunnostuksesta kiinnostuneille 9.11.2020 klo 12.00-15.30 Kunnostajien kohtaustapaikka - tilaisuuden, jonka tavoitteena on pohjois-savolaisten kunnostustoimijoiden **verkostoituminen**. Tilaisuuden keskiössä siinä ovat **kunnostajien puheenvuorot** otsikolla Vedet kuntoon tekemällä - odottelun aika on ohi.

Tilaisuus järjestetään **Teams-tiimissä** ja se on **maksuton**. Tilaisuuteen ilmoittautuneet ([LINKKI ILMOITTAUTUMISEEN](#)) saavat kutsun tiimiin sekä tilaisuuden ohjelman ja ohjeen tiimiin liittymisestä viikolla 45.

